

Το προσφυγάκι

Ήταν Γενάρης όταν ξεκίνησε ο δεκαεξάχρονος Μάρκος από την πατρίδα του, την Αλβανία για την ξένη χώρα. Προορισμός του ένας τόπος που όσοι τον γνώρισαν τον έλεγαν «παράδεισο», η Ελλάδα. Είχε όνειρα πολλά μέσα στο μυαλό και την ψυχή του. Να κάνει προκοπή ήθελε. Να γίνει κάποιος και να μπορέσει να βοηθήσει την οικογένειά του. Οι δικοί του άνθρωποι ήταν παραδομένοι στη φτώχεια δίχως να μπορούν να σηκώσουν κεφάλι. Δύσκολα χρόνια τους βρήκαν κι έπρεπε να βρει εκείνος τον τρόπο ν' αντιδράσει. Χάραμα πήρε το μεγάλο δρόμο. Περπάτησε μέσα στο χιόνι, το κρύο και την παγωνιά. Ανάμεσα σε λύκους. Παρέα με το φόβο και τη μοναξιά. Πέρασαν μέρες πολλές που πολέμαγε με τον αγέρα, την πείνα, τη δίψα. Έλιωσαν τα παπούτσια του από το περπάτημα, όμως εκείνος συνέχιζε με πείσμα να συναντήσει το όνειρό του. Σαν πέρασε το βουνό αντίκρισε με λαχτάρα ένα πρωί τη μεγάλη λίμνη των Ιωαννίνων. Λεία και γυαλιστερή απλωνόταν κάτω από τον παγωμένο ήλιο του Φλεβάρη. Εδώ ήταν το τέρμα. Εδώ, σ' αυτή τη γη θα άραζε και θα 'χτιζε τη φωλιά του. Δεν τον ένοιαζε που δεν είχε σπίτι, ρούχα, ψωμί. Κάπου θα βρισκόταν κανένα σπίτι εγκαταλελειμμένο, κάποιος θα λυπόταν και θα αποφάσιζε να βοηθήσει το μικρό κακότυχο προσφυγάκι να σταθεί στα πόδια του. Ένα θαύμα είχε ανάγκη να γίνει. Με θάρρος πρωτόγνωρο μέσα στην ψυχή του δεν κάθισε να καλοεξετάσει. Προχώρησε ίσαμε την πόλη. Νύχτες πολλές έγειρε να κοιμηθεί νηστικός στα παγκάκια. Ένα αχουρόσπιτο έγινε το σπίτι του. Γ' απομεινάρια από τα σκουπίδια η τροφή του. Οι περαστικοί τον κοίταζαν με βλέμμα γεμάτο απορία, αποδοκιμασία, ίσως ακόμη και αποστροφή ή αηδία. Κάποιοι θέλησαν ακόμη και να τον εκμεταλλευτούν, να τον χρησιμοποιήσουν. Όση ανάγκη κι αν είχε δεν υποχώρησε στην παρανομία. Δεν ήταν κλέφτης. Απλά ξένος ήταν, πρόσφυγας. Δεν ήρθε στην Ελλάδα για να χαλάσει, αλλά για να φτιάξει. Να βάλει θεμέλια. Να ριζώσει σε μια γη που να δίνει καρπό. Αυτά σκεφτόταν και δε λύγισε. Ούτε κι όταν τον κοροΐδευαν οι συνομήλικοί του Έλληνες αντιδρούσε. Εκείνη τη μέρα που του 'στησε καρτέρι ο μεγάλος, ο αρχηγός της συμμορίας, και τον χτύπησε δεν μίλησε, όπως δεν μίλησαν κι οι άλλοι, οι θεατές, που στην ουσία επιβράβευαν τον αρχηγό τους. Τα μάτια τους κενά, άδεια κι η ψυχή τους πεινασμένη για ξένη σάρκα. Έτσι είναι, όμως το παιχνίδι αυτό. Ο καθένας είναι μόνος του κι από κανέναν δεν περιμένει την παραμικρή βοήθεια. Γιατί να τον βοηθήσει κάποιος, αφού αυτός ήταν ξένος; Ποιος μπορεί να καταλάβει, τον άλλο, τον διαφορετικό, τον άνθρωπο;

Μια μέρα τον πλησίασε μια ηλικιωμένη γυναίκα. Του είπε πως θέλει να τον βοηθήσει. Του φάνηκε πως τα μάτια της έλεγαν την αλήθεια. Την πίστεψε. Ήθελε να πιστέψει σε κάποιον. Το είχε ανάγκη. Ήταν η μόνη, άλλωστε, που τον λυπήθηκε και τον περιμάζεψε. Τον πήρε στο σπίτι της και τον φρόντισε. Του βρήκε και μια δουλειά. Τον στήριξε. Έτσι, ξεκίνησε σιγά-σιγά η νέα ζωή του. Όλη μέρα ο Μάρκος δούλευε και το βράδυ που έμενε μόνος μετρούσε τα χρήματα που είχε βγάλει. Τα υπολόγιζε ξανά και ξανά για να δει αν του έφταναν να στείλει πίσω στους δικούς του. Πέρασαν χρόνια από εκείνη τη νύχτα, μα τίποτε δεν άλλαξε. Απελπίστηκε. Ένιωθε ντροπή που δεν μπόρεσε να χτίσει το μέλλον που ονειρεύτηκε. Ούτε την ταυτότητά του κατάφερε ν' αλλάξει. Για όλους ήταν ο «βρωμοαλβανός», ο «αλήτης», ο «κλέφτης» κι ούτε υπήρχαν χαρτιά που να αποδεικνύουν την ταυτότητά του. Το όνομά του είχε να το ακούσει τόσο καιρό, που έφτασε να το ξεχάσει. Αυτή η ξένη χώρα λες κι έχει τη μαγική ικανότητα να σε κάνει να νιώθεις ασήμαντος, τιποτένιος! Μόνο μια ηλικιωμένη γυναίκα του 'δωσε αγάπη κι αυτή της η ανθρωπιά ήταν που γιάτρεψε τις πληγές του. Του έλειπε, όμως, η οικογένειά του, το πατρικό σπίτι, η γειτονιά του, η μυρωδιά της γης του. Κι αυτός ο πόθος ήρθε και θέριαψε μια μέρα.

Έτσι πήρε και τη μεγάλη απόφαση να τηλεφωνήσει στο σπίτι του. Δίστασε στην αρχή. Είχε χρόνια πολλά να μιλήσει με τη μάνα, την αδερφή του. Θα ανησυχούσαν πολύ γι' αυτόν. Αυτόματα σήκωσε το ακουστικό και σχημάτισε τον αριθμό. Τη φωνή της αδερφής του την άκουσε με μέλη που έτρεμαν.

-Εσμεράλδα...;

-Μάρκο, αδερφέ μου, εσύ είσαι; Νόμιζα πως δεν θα ξανάκουγα τη φωνή σου... Πού χάθηκες τόσα χρόνια;

-Είναι μεγάλη ιστορία. Πες μου, η μάνα είναι καλά;

-Τρέξε, Μάρκο. Η μάνα είναι στο νοσοκομείο. Τέσσερις μήνες τώρα...

-Τι έχει ; Είναι τόσο σοβαρό; Έρχομαι. Πες της να με περιμένει...

Με τα λόγια της αδερφής του να στριφογυρίζουν στο μυαλό του, ο Μάρκος ξεκίνησε για την πατρίδα, για τη μάνα. Έπρεπε να φτάσει όσο πιο γρήγορα μπορούσε. Χαράμισε τόσα χρόνια και δεν άξιζε τελικά αυτή του η θυσία. Όλα χαμένα πήγαν. Υπήρξε, όμως, άτυχος. Τον έπιασαν στα σύνορα για εξακρίβωση στοιχείων και τον οδήγησαν στο τμήμα. Έντρομος εκείνος πήρε το δικηγόρο του και κατάφερε να φύγει. Με την κλούβα τον μετέφεραν ως την Κακαβιά και εκεί πια τον άφησαν ελεύθερο. Τρομαγμένος κι αγχωμένος για την κακοτυχία του, πήρε ταξί και πήγε στο νοσοκομείο. Έφτασε τρέμοντας, βρήκε το γιατρό και τον ρώτησε για τη μάνα. Εκείνος προσπάθησε να τον καθησυχάσει, όμως κάτι στο βλέμμα του τον ανησύχησε. Φεύγει ο Μάρκος και μπαίνει στο δωμάτιο να δει τη μάνα. Δεν πρόλαβε, όμως. Η μητέρα ξεψύχησε πριν δει το μονάκριβο γιο της. Δάκρυα πλημμύρισαν τα μάτια του κι άρχισε να μονολογεί: «Γιατί, Θεέ, μου» ... « Γιατί;». Ξάφνου, γκρεμίστηκε ο κόσμος όλος κι απόμεινε πεντάρφανος να βασανίζεται από τις τύψεις του. Το προσφυγάκι απέτυχε. Όλα έγιναν λάθος. Και το χειρότερο είναι πως δεν θα μπορέσει τίποτε πια να αλλάξει!